

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Kultura rosyjskiego obszaru językowego
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Katedra Rusycystyki
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Rusycystyki
Kierunek studiów	filologia rosyjska
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	II/3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Agnieszka Lis-Czapiga
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Henryk Grzyś

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
 Zaliczenie bez oceny.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z historii powszechnej i historii Polski (na poziomie szkoły średniej), wiedza z zakresu dziejów Rusi, Rosji i ZSRR (z przedmiotu: *Historia rosyjskiego obszaru językowego*)

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z dorobkiem kulturowym Rosji.
C ₂	Pposzerzenie i ugruntowanie wiedzy studentów o najistotniejszych zjawiskach w kulturze rosyjskiej.
C ₃	Wieloaspektowe przedstawienie rozwoju kultury rosyjskiej, z uwzględnieniem jej specyfiki (uwarunkowanej czynnikami geograficznymi, historycznymi, mentalnościowymi i in.)

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Wiedza: - student zna wybrane fakty i zjawiska kultury rosyjskiej, zarówno tej dawnej, jak i najnowszej; - student rozumie drogi rozwoju kultury rosyjskiej, uwarunkowania geograficzne, historyczne, mentalnościowe itd.; - potrafi rozpoznać różne wytwory kultury rosyjskiej; - student ma świadomość fundamentalnych dylematów współczesnej Rosji	K_Wo1, K_Wo4, K_Wo6, K_Wo9
EK_02	Umiejętności: - student wyszukuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje dotyczące kultury rosyjskiego obszaru językowego; - student właściwie dobiera źródła dotyczące kultury rosyjskiego obszaru językowego, informacje z nich pochodzące, dokonuje ich syntezy i krytycznej analizy, stosując techniki informacyjno-komunikacyjne; - student interpretuje, zestawia i porównuje różnorodne zjawiska w sferze kultury rosyjskiej, systemu wartości, wyznawanych przez jej reprezentantów itp. - student samodzielnie planuje i realizuje własne uczenie się, interesuje się kulturą rosyjską, jej dniem dzisiejszym (filmem, teatrem, muzyką)	K_U01, K_U02, K_U03, K_U05, K_U11
EK_03	Kompetencje społeczne: - student krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści z zakresu kultury rosyjskiego obszaru językowego; - student uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych, praktycznych i zasięga opinii wykładowcy w przypadku trudności z samodzielnym	K_Ko1, K_Ko2

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

rozwiązaniem danego problemu

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Kultura Rusi średniowiecznej. Pogaństwo. Obyczaje plemienne, wierzenia i mity („wyższa” i „niższa” mitologia)
2. Przyjęcie chrześcijaństwa jako wybór historyczny kultury rosyjskiej. „Droga świętości” i „droga kultury” na Rusi Kijowskiej. Dwuwiara. Specyfika rosyjskiego „śmiechu”. Istota „jurodstwa”. Cerkiew i ikona jako projekcja świata. Staroruskie freski i mozaiki. Najwybitniejsi malarze staroruscy.
3. Kultura rosyjska na progu „nowych czasów”. „Moskwa – Trzeci Rzym” - treść kulturowa formuły. Nowogród jako kulturowa alternatywa. Idea samodzierżawia i hierarchia wartości w kulturze Księstwa Moskiewskiego. Język i symbolika kultury państwa moskiewskiego.
4. „Wielka smuta” i jej następstwa obyczajowo-kulturowe. Barok rosyjski i jego cechy szczególne.
5. Oświecenie w Rosji. Historyczno-kulturowy sens i cel reform Piotra I. Specyfika rosyjskiego Oświecenia . „Oświeceniowcy” wieku XVIII. Narodziny malarstwa świeckiego. Teatr. Myśl filozoficzna, publicystyka, literatura piękna. Sprzeczności w kulturze rosyjskiej wieku XVIII.
6. Rosyjska kultura klasyczna. „Puszkiniowska epoka” kultury. Wymiar duchowy i język artystyczny rosyjskiego klasycyzmu i empire'u. Państwowa „idea rosyjska”.
7. <i>Okcydentaliści i słowianofile</i> . Ruch radykalny w Rosji (<i>rewolucyjni demokraci i narodnicy</i>)
8. Kultura „Wiek Srebrnego”. Pluralizm kultury – prądy filozoficzne, ideowe, estetyczne. Relatywizm. Poszukiwanie syntezy. „Nieszczęście” kultury „Wiek Srebrnego”.
9. Rosyjska kultura radziecka. Leninowska koncepcja kultury jako oręża bolszewizmu. Ugrupowania twórcze lat 20. Architektura radzieckiego konstruktywizmu.
10. Radziecka kultura totalitarna – geneza i rozwój. „Tragedia” kultury. Sztuka lat 30. „Stalinowski empire”. Wielka Wojna Ojczyźniana i kultura. Pierwsze powojenne dziesięciolecie.
11. Rosyjska kultura na emigracji. Powstanie „żelaznej kurtyny”. Fale emigracji i główne ośrodki kultury emigracyjnej. Narodziny rosyjskiego postmodernizmu.
12. Kultura okresu „odwilży”. Polityka N. Chruszczowa względem kultury. Sztuka przełomu lat 50-60. Kultura okresu „zastoju”. Sztuka oficjalna i nieoficjalna. Ruch dysydencki. <i>Tamizdat</i> . <i>Samizdat</i> . Bardowie rosyjscy. Kultura okresu reform M. Gorbaczowa.
13. Myśl społeczna, sztuka i kultura masowa we współczesnej Rosji.
14. Religie i wierzenia w Rosji.
15. „Szczególny status Rosji” - Rosja jako cywilizacja. Wielonarodowy charakter rosyjskiej cywilizacji. Rosja w odbiorze Zachodu.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	KOLOKWIUM	wykład
EK_02	KOLOKWIUM	wykład
EK_03	KOLOKWIUM	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie na ocenę na podstawie pisemnego kolokwium końcowego, ocenianego według następujących kryteriów:

0% - 69,5% - ndst

70% - 80% - dst

80,5% - 85% - plus dst

85,5% - 90% - db

90,5% - 95% - plus db

95,5% - 100% - bdb

Ocenie podlega treść wypowiedzi: zgodność z tematem/trafność wypowiedzi, wyczerpanie tematu.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do kolokwium)	15
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Bazyłow L., *Historia nowożytnej kultury rosyjskiej*, Warszawa 1986.
Figes O., *Taniec Nataszy. Z dziejów kultury rosyjskiej*, Warszawa 2010
Bieriozowa Ł.G, Bierlakowa N.P., *Istorija rusckoj kultury*, cz.1-2, Moskwa 2006.
Kondakow W.I., *Kultura Rossii. Kratkij oczerk istorii i teorii. Uczebnoje posobije*, Moskwa 2007.
Riabcew J., *Istorija rusckoj kultury. XX wiek. Uczebnoje posobije*, Moskwa 2004.
W.F. Szapowałow, W.F., *Rossijewiedienije. Uczebnoje posobije dla wuzow*, Moskwa 2001.

Literatura uzupełniająca:

Encikłopedija. Mir rusckoj kultury, Moskwa 2000.
Riabcew J., *Chriestomatija po istorii rusckoj kultury. Pierwaja połowina XX w.*, Moskwa 2003.
Samin D.K., *Samyje znamienityje emigranty Rossii*, Moskwa 2000.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej